

MASFJORDEN KOMMUNE

Politisk avdeling
Ordføreren

Dato: 14.07.2011

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Vår ref.

11/428-3/N-111.2, N-650/HMA

Dykkar ref.

Høyringsuttale om maksimums- og minimumsreglane i eigedomsskattegrunnlaget for kraftverk.

Vi viser til høyringsbrev og høyringsnotat datert 15.04.2011.

Bakgrunn. Masfjorden kommune er den nordlegaste kommunen i Hordaland, - ein kommune med ca 1670 innbyggjarar og eit areal på 558 m². Med store avstandar og ein svært spreidd busetnad, er kommunen ein av dei mest kostnadskrevjande kommunane i Hordaland å driva.

Bergenshalvøens kommunale kraftselskap (BKK) har ein stor del av sin kraftproduksjon i Masfjorden kommune, og det er BKK sine produksjonsanlegg som utgjer det aller meste av den eigedomsskatten kommunen årleg får inn. For 2010 ville kommunen fått nær 6 mill. kroner meir i eigedomsskatt om det ikkje hadde vore maksimumsgrense i eigedomsskattegrunnlaget.

Ei samanlikning. Sjølv om Masfjorden kommune er den kommunen der BKK produserer mest vasskraft, er kommunen sin eigarandel i BKK berre 0,1%. Statkraft Holding sit med 49,9% i selskapet. Til samanlikning har Bergen kommune 37,75% av aksjane, utan at BKK nokon gong har produsert så mykje som ein kilowattime i den kommunen. Dette betyr at Bergen kommune har årleg utbytte på vel 300 mill. når Masfjorden kommune får 0,8 mill.

Vi skal ikkje her gå nærare inn på dette sakskomplekset her, men berre konstatere at for dei store eigarkommunane er utbytte det vesentlege, og utbyttet er av ein heilt annan storleiksorden enn eigedomsskatten som stort sett tilfell små distriktskommunar. I tilfellet BKK sit vertskommunane (i det vesentlege Masfjorden) med marginale eigarinteresser.

Stilt på spissen kan ein seia at spørsmålet om maksimumstaket i eigedomsskatten for kraftverk går på om Masfjorden kommune skal få del i verdiauken for kraftverka i kommunen, eller om det er eigarkommunar som Bergen eller staten som skal få (også) denne.

Som departementet gjerne er kjent med, har Bergen kommune og Statkraft, mot røystene til landkommunane, dvs. dei andre eigarkommunane i BKK, vedtatt å ta ut ekstraordinært utbytte frå BKK på 500 mill./år for åra 2009-2011. For Bergen kommune vert desse midlane

m.a. nytta til å redusera eigedomsskatten i kommunen. Med andre ord vert ressursar som for ein stor del er henta ut frå Masfjorden kommune nytta til å setja ned eigedomsskatten i Bergen kommune. Dette er etter vårt syn eit hån både mot Masfjorden kommune og ressursane som storsamfunnet hentar ut her, og det viser kor skeivt kraftregimet kan fungera. For oss er det uforståeleg at departementet i si innstilling går inn for å oppretthalda og forsterka desse skeivheitene.

Generelle synspunkt. Vi har følgd utviklinga av skatteregimet for kraftverk dei siste 30 åra, og har eit klårt inntrykk av at endringane i perioden har gått i eigarane sin favør medan vertskommunane har vore taparar. Også i det generelle statlege overføringssystemet til kommunane ser vi same tendensen, og i den siste endringa (f.o.m. 2011) kjem Masfjorden kommune dårlegast ut av alle kommunane i Hordaland. På denne bakgrunn finn vi det nærast uforståeleg at departementet argumenterer mot å la naturlege verdiutviklingsvurderingar påverka eigedomsskatten for kraftverk slik det er for alle andre eigedomsskatteobjekt.

Det kan ikkje vera tvil om at tida er gått ut for minimums- og maksimumsverdiane i samband med eigedomsskatten for kraftverk. Minimumsverdien hadde sin misjon i å hindra at kommunane tapte altfor mykje frå eit år til eit anna i samband med omlegging av skattesystemet. Om maksimumsverdien vart det i St.prp.nr.1 (2003-2004) sagt: *"Dette vil føre til at kraftforetakene i perioder med høy lønnsomhet i større grad "får igjen" det de taper i perioder med lav lønnsomhet."* Denne balansen, som er basert på ein slags symmetri i skatteopplegget, er no (akkumulert sett) klårt i disfavour av kommunar som har eigedomsskatt som den mest vesentlege inntekta frå kraftverk i kommunen.

I den skatteomlegginga som vart gjennomført for 10 år sidan, var minimumsgrensene meint som ein "buffer" mot stort inntektsbortfall for enkelte kommunar i overgangsperioden. Dette er uttrykt slik i Ot.prp. nr 47 (1999-2000): *"Etter departementets syn bør minimumsverdien settes så lavt at den kun har betydning for enkeltkommuner i perioder med meget lave kraftpriser"*.

Då maksimumsgrensa vart innført frå 2004, var dette for ". . at kraftforetakene i perioder med høy lønnsomhet i større grad "får igjen" det de taper i perioder med lav lønnsomhet."

Oppsummering/konklusjon. Vi er no i ein situasjon der både minimums- og maksimumsverdiane er reine historiske reminisensar. Uansett korleis ein ser det, er spørsmålet om høgare verdier av kraftverka skal gje auka eigedomsskatt til vertskommunane (distriktskommunar) eller meir utbytte til eigarkommunane (i stor grad bykommunar og staten). I Masfjorden kommune synest dette krystallklårt: Verdiauken som gjeld kraftverk i kommunen bør krediterast vertskommunen i form av auka eigedomsskatt når kommunen har innført eigedomsskatt på verk og bruk.

Vi har elles merka oss dei synspunkta LVK har gitt på denne saka, m.a. i skrivet datert 31.01.2011 og uttalen etter styremøtet 17.06.2011. Masfjorden kommune stør desse fullt ut.

Vi merkar oss m.a.:

- Merknadane om skatterabatt, og vurderingane om i kva grad dette er ulovleg statsstøtte etter EØS-avtalen artikkel 61.
- Spørsmålsstillinga om i kva grad det er rett at utbytta til eigarkommunane skal auka med aukande kraftprisar (i stor grad synonymt med aukande overskot for kraftselskapa) medan eigedomsskattetapet for vertskommunane også aukar med aukande kraftprisar.

- Påpeikinga av at maksimumsverdien gir kommunane ein eigedomsskatt som vert redusert i realverdi, uavhengig av lønsemda for kraftprodusenten. Dette er stikk i strid med Stortinget si målsetjing om at det skal vera reelle marknadsverdiar som dannar grunnlag for skattlegginga.

I høyringsfråsegna vert det gjort ein poeng av at ei oppheving av maksimumsgrensene vil slå skeivt ut mellom kommunane. LVK har gitt klår melding om at dersom dette skulle vera eit hinder for at ordninga vert oppheva, ønskjer dei ein dialog med departementet om saka.

Masfjorden kommune er kjent med at det er vilje til å sjå på alternative ordningar hos dei kommunane som vil koma best ut med fjerning av maksimumsverdien, t.d. i form av regionale næringsfond eller liknande. Vi vil sterkt tilrå at departementet tar ein dialog med LVK om denne saka.

Med helsing
Masfjorden kommune

Håkon Matre
Ordførar

Lovisa Midtbø
Rådmann